

Kazachstán, Kyrgyzstán – rady a tipy pro český export v období koronavirové krize

Petr Jurčík, vedoucí zahraniční kanceláře v Almaty

petr.jurcik@czechtrade.cz

Almaty, 15. 4. 2020

EXPERT NA VÁŠ EXPORT

Kazachstán – základní charakteristiky

- ⊙ Peněžní jednotka: tenge (KZT)
- ⊙ Kurz KZT: 1 USD = 430 KZT (údaj k 14.4.2020)
- ⊙ 1 EUR = 460 KZT
- ⊙ HDP na obyvatele: 9,331 USD (2018)
- ⊙ Výše DPH 12%
- ⊙ Daň ze zisku 20%
- ⊙ Daň z příjmu 10%
- ⊙ Nezaměstnanost: 4,9% (k 01.02.2020)
- ⊙ Počet obyvatel: 18,3 mil. (k 01.02.2020)
- ⊙ Kazaši 67%, Rusové 20%, Uzbeki 3%, Ukrajinci 2%...

Kazachstán – základní charakteristiky

ROZLOHA A UMÍSTĚNÍ	• 2 700 tis. km² / ČR 34x menší: 79 tis. km² • Hlavní město: Astana, 14 oblastí, 3 města oblastního významu (Almaty, Nur-Sultan, Shymkent)		
ROZLOŽENÍ POPULACE	• Almaty: 1600 tis., Shymkent 980 tis., Nur-Sultan 1000 tis., Karaganda 496 tis.		
POLITICKÝ SYSTÉM	• Unitární systém • Hlava státu: Kassym-Zhomart Tokayev		
ČASOVÉ PÁSMO	<table><tr><td>• Západní část SEČ+3/4 hodiny</td><td>• Východní část SEČ +4/5 hodin</td></tr></table>	• Západní část SEČ+3/4 hodiny	• Východní část SEČ +4/5 hodin
• Západní část SEČ+3/4 hodiny	• Východní část SEČ +4/5 hodin		
ÚŘEDNÍ JAZYK	• kazaština • ruština		
DOPRAVA	• Páteří železniční síť • Rekonstrukce hlavních silničních tahů		
UMÍSTĚNÍ DOING BUSINESS	• 36.místo (2017) / ČR: 30. místo (2017)		

**STRATEGICKÉ
UMÍSTĚNÍ**

**VZDĚLANÁ
PRACOVNÍ SÍLA**

**V TERITORIÁLNÍM
KONTEXTU
ROZVINUTÁ
INFRASTRUKTURA**

**POČETNÁ
DISTRIBUTORSKÁ
SÍŤ**

Kazachstán – aktuální koronavirová situace

- Počet nakažených 1179 (údaj k 14.4.2020), z toho v Almaty 346, Nur-Sultan 320
- Výjimečný stav prodloužen do 1.5.2020
- Od 22.3. uzavřena města Nur-Sultan a Almaty, postupně probíhá naprostá izolace dalších oblastí
- Od 1.4. zavřeny všechny obchody a firmy kromě strategicky důležitých, ve srovnání s ČR velmi přísný režim
- Omezen vstup cizinců od 22.3.
- Jednorázová výplata 42 500 KZT všem obyvatelům bez zaměstnání

Kazachstán – aktuální koronavirová situace

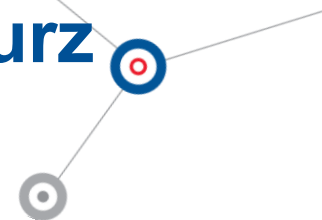
- ⊙ Pozastavení veškerých letů – vnitrostátních i mezinárodních
- ⊙ Zastavena vlaková a autobusová doprava
- ⊙ V Almaty, Nur-Sultanu, Shymkentu, Karagandy a jiných městech úplný zákaz vycházení, kromě návštěvy obchodu a lékárny
- ⊙ Od 20.4. uvolňování opatření v Almaty a Nur-Sultanu, otevření některých důležitých firem a institucí
- ⊙ Snížení těžby ropy o 390 tis. barelů, předpoklad snížení HDP o 0,9%.

Kazachstán – základní charakteristiky

Kazachstán - vliv ekonomické krize na kurz místní měny

- ⊙ 19. 8. 2015 KZT/USD = 188 tenge
- ⊙ 27. 1. 2016 KZT/USD = 393 tenge
- ⊙ 10. 4. 2017 KZT/USD = 315 tenge
- ⊙ 6.10.2019 KZT/USD = 388 tenge
- ⊙ 14.4.2020 KZT/USD = 430 tenge
- ⊙ Navýšení cen „dolarových“ zahraničních produktů
- ⊙ Snaha o částečnou soběstačnost v některých oblastech (zemědělství)
- ⊙ Výrazně nižší náklady na vstup do teritoria

Kazachstán - exportní příležitosti

- ⊙ Strojírenství – obráběcí stroje
- ⊙ Těžební stroje a zařízení
- ⊙ Hutnictví
- ⊙ Energetika (z obnovitelných zdrojů pouze větrná)
- ⊙ Zemědělství a potravinářství – zemědělské stroje, potravinářské stroje, balící technika, technologie chovu
- ⊙ Zdravotnictví – zdravotnická technika, léky
- ⊙ Infrastruktura – inženýrské sítě, doprava, ekologie

Kazachstán - obchodování v době krize

- ⊙ Vliv oslabené valuty v oblasti dovozu potravinářských výrobků – velká konkurence s Ruskem (ruský rubl taktéž oslabuje)
- ⊙ Oblasti průmyslu nezávislé na kurzu valuty – těžba surovin, energetika, klíčová odvětví
- ⊙ Neudržitelnost stávající energetické sítě
- ⊙ Nákupy technologií omezeny na nezbytné dodávky – preference dodávek dílčích částí oproti investičním celkům

Služby CzechTrade pro české firmy

Zásady hledání obchodních partnerů

- ⊙ Nespoléhat se na internet a elektronickou komunikaci
- ⊙ Velký počet nevěrohodných subjektů, tzv. „garážistů“ či „nosičů teplé vody“
- ⊙ Osobní kontakt, osobní kontakt...(!)
- ⊙ Před uzavřením smlouvy požadovat doložení potřebných dokumentů o skutečném stavu firmy
- ⊙ Nespoléhat se na přísliby partnerské firmy o zajištění služby prostřednictvím svého kontaktu, požadovat stoprocentní dokumentaci
- ⊙ Nenechat se odradit počátečními neúspěchy

Obchodní a kulturní zvyklosti

- ⊙ Většinově muslimská země
- ⊙ Nespolehlivost a časová nekonkrétnost
- ⊙ Nutná častá frekvence návštěv před dojednáním kontraktu
- ⊙ Velký důraz na osobní kontakt a osobní vazby
- ⊙ Náplň obchodního jednání nebývá čistě obchodní
- ⊙ Časté zavádění při rozhovorech
- ⊙ Kazachstán ≠ Rusko

Doporučené kroky a tipy pro vstup na tamní trhy

- ⊙ Analýza teritoria se zmapováním situace ve Vašem segmentu
- ⊙ Ověření zájmu o výrobek (službu) s dodáním konkrétních kontaktů na subjekty, které o sortiment projevily zájem
- ⊙ Cesta do teritoria, obchodní jednání s vybranými firmami
- ⊙ Další cesty do teritoria, často bez konkrétního výsledku
- ⊙ Před uzavřením smlouvy důkladné prověření klienta
- ⊙ Nešetřit na právních a konzultačních službách

Kyrgyzstán – základní charakteristiky

- ⊙ Peněžní jednotka: som (KGS)
- ⊙ Kurz KGS: 1 USD = 77 KGS (údaj k 14.4.2020)
1 EUR = 85 KGS
- ⊙ HDP na obyvatele (2018): 1,281 USD
- ⊙ Výše DPH 12%
- ⊙ Daň ze zisku 10%
- ⊙ Daň z příjmu 10%
- ⊙ Nezaměstnanost: 2,4% (k 01.04.2018)
- ⊙ Počet obyvatel: 6,2 mil. (k 31.12.2017)
- ⊙ Kyrgyzové 75%, Rusové 7%, Uzbeci 15%...

Kyrgyzstán – základní charakteristiky

ROZLOHA A UMÍSTĚNÍ	• 199 tis. km² / ČR 2,5x menší: 79 tis. km² • Hlavní město: Biškek (dříve Frunze)
ROZLOŽENÍ POPULACE	• Biškek: 900 tis. • Oš: 260 tis.
POLITICKÝ SYSTÉM	• Unitární systém • Hlava státu: Sooronbay Zheenbekov
ČASOVÉ PÁSMO	• SEČ +4/5 hodin
ÚŘEDNÍ JAZYK	• kyrgyzština • ruština
DOPRAVA	• Hlavní silniční tahy v dobrém stavu • Železniční spojení pouze do Biškeku
UMÍSTĚNÍ DOING BUSINESS	• 77.místo (2017) / ČR: 30. místo (2017)

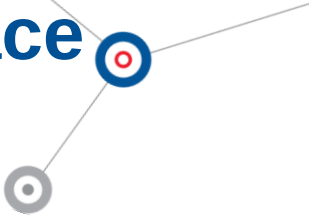
**ROZSÁHLÁ
PRIVATIZACE**

**LEVNÁ PRACOVNÍ
SÍLA**

**MALÁ
VZDÁLENOST
ALMATY – BIŠKEK**

**ČLENSTVÍ V
EUROASIJSKÉ
CELNÍ UNII**

Kyrgyzstán – aktuální koronavirová situace

- ⊙ Počet nakažených 430 (údaj k 14.4.2020), z toho 128 v Ošské oblasti, provedeno 26 000 testů
- ⊙ Do 30.4. platí v Biškeku a jižních oblastech úplný zákaz vycházení
- ⊙ V zemi momentálně 1 mil. lidí bez práce, tj. cca 40%, země neplánuje poskytovat žádné kompenzace
- ⊙ Tlak na znovuoobnovení malého byznysu z důvodu obrovských škod

Kyrgyzstan – základní charakteristiky

Kyrgyzstán - vliv ekonomické krize na kurz místní měny

- 19. 8. 2015 KGS/USD = 62 som
- 10. 4. 2017 KGS/USD = 78 som (23%)
- 6. 10. 2019 KGS/USD = 70 som
- 14. 4. 2020 KGS/USD = 77 som
- Nejnižší devalvace měny ve středoasijském regionu
- Nezávislost ekonomiky na těžbě ropy a zemního plynu

Kyrgyzstán - exportní příležitosti

- ⊙ Těžební stroje a zařízení (těžba zlata)
- ⊙ Zemědělství a potravinářství – zemědělské stroje, potravinářské stroje, balící technika, technologie chovu
- ⊙ Zdravotnictví – zdravotnická technika, léky
- ⊙ Infrastruktura – inženýrské sítě, doprava, ekologie
- ⊙ Energetika – vodní elektrárny

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

Zahraniční kancelář Almaty
Prospekt Dostyk 192
050051 Almaty
Kazachstán
Tel.: +7 777 122 99 55
E-mail: almaty@czechtrade.cz